

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25. novembra 2021. godine
Ref. br.:RK 1903/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI149/21

Podnosilac

Nehat Bublica

Ocena ustavnosti
obaveštenja Vrhovnog suda Kosova A. S. Su. A. 184/21
od 5. avgusta 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Nehat Bublica iz Obilića (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava obaveštenje Vrhovnog suda Kosova (A. S. Su. A. 184/21) od 5. avgusta 2021. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene obaveštenja kojom su podnosiocu zahteva, prema njegovim tvrdnjama, povređena prava zagarantovana članom 3. [Jednakost Pred Zakonom], članom 21. [Opšta Načela], članom 23 [Ljudsko Dostojanstvo], članom 24 [Jednakost Pred Zakonom], članom 27 [Zabrana Mučenja, Surovog Neljudskog ili Ponižavajućeg Postupanja], članom 29 [Pravo na Slobodu i Sigurnost], članom 30 [Prava Optuženog], članom 31. [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], članom 36. [Pravo na Privatnost], članom 37. [Pravo na Sklapanje Braka i Zasnivanje Porodice], članom 38. [Sloboda Veroispovesti, Uverenja i Savesti] i članom 40. [Sloboda Izražavanja] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
4. Podnosilac zahteva od Suda traži da se njegov identitet ne objavi u javnost.

Pravni osnov

5. Zahtev se zasniva na stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), članu 22. [Procesuiranje podnesaka] i članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 19. avgusta 2021. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podneo zahtev pred Sudom.
7. Dana 1. septembra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomir Laban za sudiju izvestioca. Istog dana, Predsednica je imenovala i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Safet Hoxha (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
8. Dana 24. septembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva.
9. Dana 18. oktobra 2021. godine, Sud je obavestio Vrhovni suda Kosova o registraciji zahteva i poslao je kopiju zahteva istom.
10. Dana 10 novembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosilac zahteva u zahtevu prilaže dokumenta iz dva postupka u kojima je podnosilac zahteva involviran i to; 1) Krivični postupak koji se vodi protiv podnosioca zahteva i 2) Disciplinski postupak koji je podnosilac pokrenuo protiv postupajućeg tužioca u njegovom slučaju. Stoga sud će odvojeno predstaviti pregled činjenica za ova dva postupka.

Pregled činjenica u vezi Krivičnog postupak koji se vodi protiv podnosioca zahteva

12. Dana 28. avgusta 2020. godine, Policija Kosova, je podnela krivičnu prijavu sa brojem 2020-BC-726 protiv podnosioca zahteva, zato što je postojala osnovana sumnja da je od dana 13.jula 2020. god. i sve do 24. avgusta .2020. god. osumnjičeni (podnosilac zahteva) poslao razne poruke njegovoj supruzi u kojima je pretio i tim postupkom je izvršio krivično delo „Pretnja“ iz člana 181., stav 4. KZRK-a i „Porodično nasilje“ iz člana 248., stav 1. KZRK-a.
13. Dana 21. septembra 2020. godine, Osnovno tužilaštvo u Mitrovici, je podiglo optužnicu sa brojem PP/II.br. 1197/20 protiv podnosioca zahteva, zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo Uznemiravanje iz člana 182., stav 2., a u vezi sa stavom 1. KZRK, zato što je:

“...u nekoliko prilika, zadnjeg meseca, gotovo svaki dan, a do 24.08.2020. god. u Mitrovici, na stalni i nepoželjan način je privlačio pažnju na sebe, i tim povodom je dovodio oštećenu M. H. u stanje teške duševne patnje, na taj način što je svaki dan slao SMS poruke oštećenoj, kao i članovima njene porodice, iako ga je oštećena – njegova supruga ostavila i vratila se kod svojih roditelja, kao i počela je postupak razvoda braka, i sa time je prouzrokovao strah i uznemiravanje kod iste.”

14. Dana 11. novembra 2020. god. Podnosilac zahteva je Osnovnom sudu u Mitrovici (u daljem tekstu Osnovni sud) podneo prigovor na dokaze i zahtev za odbacivanje optužnice.
15. Dana 6. januara 2021. godine, Osnovni sud rešenjem (P.br.664/20) odbio je kao neosnovan prigovor na dokaze i zahtev za odbacivanje optužnice (PP. II. br. 1197/2020) podignute protiv podnosioca zahteva. Osnovni sud je istim rešenjem takođe odbio kao neosnovan zahtev za proglašenje ovog suda kao teritorijalno nenadležnog.
16. Neutvrđenog datuma, Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja (P.br.664/20) Osnovnog suda, od 6. januara 2021. godine zbog, *“suštinske povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.”*

17. Dana 8. marta 2021. godine, Apelacioni sud je rešenjem (PN. br. 181/2021) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i u potpunosti potvrdio presudu Osnovnog suda.
18. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je protiv rešenja (PN. br. 181/2021) od 8. marta 2021. godine podneo je predsedniku Vrhovnog suda "zahtev za pravno tumačenje odluka osnovnog i apelacionog suda", kao i žalbu zbog, "zakonske povrede oko podizanja optužnice od Tužilaštva kao i delovanja oko potvrđivanja optužnice od strane Osnovnog suda u Mitrovici i Apelacionog suda."
19. Dana 5. avgusta 2021. godine, predsednik Vrhovnog suda je obaveštenjem (A. S. Su. A. 184/21) informisao podnosioca zahteva da je predmetu koji on osporava još uvek u toku. U konkretnom obaveštenju predsednik Vrhovnog suda navodi, "po Zakonu br. 06/L – 054 o Sudovima, član 26., da odluči: za žalbe u trećem stepenu koje su zakonom dozvoljene; zatim za zahteve o vanrednim pravnim sredstvima protiv odluka pravosnažnih oblika sudova Republike Kosovo i za upravna pitanja kao što je predviđano zakonom, definiše načelne stavove u slučaju da veća tih sudova imaju drugačije stavove za iste slučajeve; donosi pravna mišljenja i uputstvo o jedinstvenoj primeni zakona od strane sudova na teritoriji Kosova u slučajevima kada sudovi raznih instanci odlučuju drugačije za iste stvari. U Vašem slučaju, ovaj sud nema slučaj za odlučivanje, dok za procedure koje su u toku u Sudu i Tužilaštvu ne daje stavove ili pravna mišljenja ili pravna tumačenja onako kako zahtevate."

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva tvrdi da je osporeno obaveštenje doneto uz povredu prava i osnovnih sloboda koje su propisane članovima 3., 21., 23., 24., 27., 30., 31., 36., 37., članom 38. i 40. Ustava.
21. U vezi sa navodnom povredom pomenutih članova podnosilac zahteva obrazlaže:

"ČLAN 3. [Jednakost pred Zakonom], ovde nisam ravnopravno tretiran pred sudom zato što me tužilac nije nikada ispitivao [...].

Prava i osnovne slobode, član 21. [Opšta Načela]. Moja su prava povređena od trenutka kada mi je montiran slučaj od strane policajaca i tužilaštva Mitrovice zbog porodičnog nasilja, nemajući nijednu činjenicu, takođe i osporavanje korišćenja pravnih sredstava, kao što je zahtev za advokata, gde sam fizički i psihički zlostavljen od policajaca, ja sam zahtevao moje pravo koje mi garantuje najviši akt države, Ustav Republike Kosovo.

Član 23. [Ljudsko Dostojanstvo]. Ja sam uvređen, psovan, maltretiran samo zbog toga što sam tražio moje pravo na odbranu!

Član 24. [Jednakost pred Zakonom]. Diskriminacija na rodnoj osnovi se događa u mom slučaju jer se ovde daje prednost drugom polu nemajući nijednu činjenicu za optužbe sa kojima sam opterećen!

Član 27. [Zabrana Mučenja, Surovog Neljudskog ili Ponižavajućeg Postupanja]. Ja sam bio mučen i ponižavan od policajaca u policijskoj stanici u Mitrovici samo zato što sam zahtevao moje pravo da imam odbrambenog advokata!

Član 29. [Pravo na Slobodu i Sigurnost]. Ja sam zadržan bez ikakvog razloga i zadržavanje mi nije razjašnjeno a nalog za zadržavanje je došao na srpskom jeziku koji ja ne razumem, zadržavanje je izvršeno nakon nasilja koje je bilo upotrebljeno od policije u policijskoj stanici!

Član 30. [Prava Optuženog]. Nije mi pruženo nijedno minimalno pravo tokom zadržavanja, takođe sam bio nasilno primoran od policajaca da dam izjavu pod fizičkim i psihičkim nasiljem, zadržane su moje lične stvari kao što su ključevi od vozila, koji nisu dati članovima moje porodice kada su oni došli da me povedu a vozilo je ostalo otvoreno dva dana u parkingu Obilića!

Član 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]. Ne može biti pravičnog suđenja na tom mestu gde je upotrebljeno fizičko nasilje gde je i sudija određen protivno sa zakonom jer stanuje u istom mestu gde i moja bivša supruga.

Član 36. [Pravo na Privatnost]. Poruke koje je predstavio tužilac, primljeni su i štampani na protiv zakonit način i tako je povređeno moje pravo na privatnu komunikaciju sa bivšom suprugom!

Član 37. [Pravo na Sklapanje Braka i Zasnivanje Porodice]. Mislim sada je optužba protiv mene za uznemiravanje SMS-ima, protivna sa ovim članom Ustava i protivna sa Zakonom o porodici Kosova,

Član 38. [Sloboda Veroispovesti, Uverenja i Savesti]. Osporeno mi je pravo slobode veroispovesti zbog SMS-a koje sam napisao mojoj supruzi

Član 40. [Sloboda Izražavanja]. U komunikaciji preko SMS-a, tu je pokušano od tužilaštva i suda da mi se ospori sloboda izražavanja.

22. Podnosilac zahteva takođe navodi povredu Evropske Konvencije o Ljudskim Pravima ali ne konkretizuje relevantne članove.
23. Podnosilac zahteva traži od Suda da, “se ova optužba proglasi nevažećom zato što je optužba podignuta pod fizičkim i psihičkim nasiljem, uvredama i bez nijednog jedinog razloga.”
24. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da njegov identitet ne objavi u javnost.

Prihvatljivost zahteva

25. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje propisani Zakonom i predviđeni Poslovnikom o Radu.

26. Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

27. Sud takođe ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su dalje precizirani Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 47 [Individualni zahtevi], koji propisuje:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

“Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

28. Sud se takođe poziva i na pravilo 39 (1) (b) Poslovnika o Radu, koje određuje da:

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.”

29. Sud će se upustiti u ocenu ustavnosti odluka koje se tiču krivičnog postupka koji se pred redovnim sudovima vodi protiv podnosioca zahteva.

30. Sud najpre podseća da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva iz člana 113.7 Ustava člana 47 zakona i pravilo 39 (1) (b) Poslovnika obvezuje one koji žele da svoj predmet prestave pred Ustavnim sudom moraju prvo iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.

31. Na taj su način se redovni sudovi daje mogućnost da isprave svoje greške kroz redovan sudski postupak pre nego što predmet dođe pred Ustavnim sudom. Ovo se pravilo temelji na pretpostavci koja je izražena u članu 32 Ustava i članu 13. EKLJP a da su u domaćem zakonodavstvu pred redovnim sudovima na raspolaganju delotvorna pravna sredstva u odnosu na navodnu povredu, bez obzira na to jesu li odredbe EKLJP preuzete u nacionalno pravo ili nisu (vidi, *inter alia* *Aksoy v. Turske* paragraf 51 presudu ESLJP od 18. decembra 1996)..
32. Načelo je da mehanizam zaštite uspostavljen Ustavnim sudom bude supsidaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi, *inter alia*, *Handyside protiv Velike Britanije* paragraf 48 presude ESLJP od 7. decembra 1976)
33. Na osnovu člana 113.7 Ustava, podnosilac zahteva bi trebao imati redovni put do pravnih sredstava koja su dostupna i dovoljna da osiguraju mogućnost da isprave navodne povrede. Postojanje pravnih sredstava u pitanju mora biti dovoljno sigurno ne samo u teoriji, nego i u praksi, a ako to nije tako, tada će tim pravnim sredstvima nedostajati potrebna dostupnost i delotvornost (vidi, *inter alia*, *Vernillo protiv Francuske* paragraf 27 presuda ESLJP od 20. februara 1991, i *Dalia protiv Francuske*, paragraf 38 presuda ESLJP od 19. Februara 1998).
34. Na Sudu je da ispita dali su pravna sredstva bila iscrpljena, i dali je pravno sredstvo bilo delotvorno, na raspolaganju u teoriji i praksi u relevantnom vremenu, to jest, da je bilo dostupno, da je moglo ispraviti povrede u odnosu na prigovore podnosioca zahteva i da je omogućavalo razumne izglede za uspeh (vidi, *inter alia*, *Civet protiv. Francuske* paragrafe 42.-44. presude ESLJP od 28 septembra 1999).
35. Međutim, kada je pravno sredstvo predviđeno zakonom, na podnosiocu zahteva je da dokaže da je pravno sredstvo na koje predviđeno zakonom bilo zaista iscrpljeno ili je iz nekog razloga bilo nedostupno i ne delotvorno u konkretnim okolnostima predmeta ili su postojale posebne okolnosti zbog kojih su on ili ona bili oslobođeni uslova iscrpljenja pravnih sredstava.
36. Vraćajući se na konkretan slučaj, proizilazi da se, , paralelno sa zahtevom koji je podnosilac podneo najpre pred Vrhovnim sudom a zatim i pred Ustavnim sudom, sprovodi sudski postupak pred Osnovnim sudom, u kojem još uvek nije doneta meritorna odluka u vezi sa optužnicom sa brojem PP/II.br. 1197/20 podignute protiv podnosioca zahteva.
37. U tom smislu, Sud ističe činjenicu da svi navodi podnosioca zahteva o zakonskim i Ustavnim povredama od strane Tužilaštva, Osnovnog suda i Apelacionog suda u vezi podizanjem optužnice i kvalifikacije krivičnog dela , koji se odnose na optužnicu [PP/II.br. 1197/20] podignute 21. septembra 2020. godine, mogu biti razmotreni od u toku redovnog postupka od strane redovnih sudova

38. Stoga, sud zaključuje da su postupci pred redovnim sudovima u vezi krivične odgovornosti podnosioca zahteva još uvek u toku i da se nalazi pred Osnovnim sudom na osnovu optužnice tužioca koji je podignuta protiv podnosioca zahteva, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev Ustavnom sudu pre nego što je iscrpeo sva delotvorna pravna sredstva, odnosno da u domaćem zakonodavstvu pred redovnim sudovima ima na raspolaganju delotvorna pravna sredstva u odnosu na navodnu povredu.
39. Stoga, s tim u vezi, Sud na osnovu svoje sudske prakse ističe da ako se postupak vodi kod redovnih sudova, onda se zahtevi podnosilaca u Ustavnom sudu smatraju preuranjenim (vidi, u ovom kontekstu, slučaj Suda KI09/19, sa podnosiocem zahteva: *Leutrim Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. februara 2019. godine, stav 41; KI23/10, sa podnosiocem zahteva: *Jovica Gadžić*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. septembra 2013. godine, stav 47; i KI102/16, sa podnosiocem zahteva: *Shefqet Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 2. marta 2017. godine, stav 39).
40. Sud naglašava da ovo rešenje o neprihvatljivosti ne sprečava podnosioca zahteva da ubuduće ponovo podnosi ustavni zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca od dana kada je primio poslednju odluku od redovnih sudova. Ovom odlukom Suda je utvrđeno da je za sada zahtev podnosioca preuranjen, jer važeći zakoni pružaju delotvorna pravna sredstva putem kojih podnosilac zahteva može tražiti zaštitu svojih zakonskih i ustavnih prava.
41. Na osnovu gore navedenog, Sud zaključuje da se zahtev podnosioca zahteva treba proglasiti neprihvatljivim, zato što podnosilac zahteva nije iscrpeo redovna pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (b) Poslovnika o Radu.

Zahtev za neobjavljivanje identiteta

42. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe traži, da se njegov identitet ne objavi u javnosti, ne navodeći konkretne razloge za to.
43. S tim u vezi Sud podseća na pravilo 32. 6. Poslovnika koje kaže „*Strane u zahtevu koje ne žele da se njihov identitet objavi u javnost će navesti i izneti dokaze, kojima se opravdavaju takva odstupanja...*“
44. Međutim, Sud u zahtevu nalazi, da podnosilac svoj zahtev za ne objavljivanje identiteta ne obrazlaže niti pružile ili dostavlja neki dokaz koji govori u prilog njegovom zahtevu za ne objavljivanje identiteta.
45. Shodno tome, Sud zahtev podnosioca zahteva za ne objavljivanjem identiteta odbacuje kao neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20 i 47 Zakona i pravilima 32 (6) i 39 (1) (b) Poslovnika o radu, dana 10 novembra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za neobjavljivanje indentiteta;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban
Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani
Gresa Caka Nimani